

וּמְשׁוּם כֶּן, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ. לֹא רוֹצִים בְּכַח עֲלִיּוֹן שְׁלֹמְעֵלָה, אֲלֵא מִמְקוֹם שֶׁל הַנִּקְבָּה וְלֹא יוֹתֵר, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ וְגו'. אָמַר מֹשֶׁה, וְדַאי הִחְלַשְׁתֶּם אֶת כַּחֲ, הִחְלַשְׁתֶּם כַּח אַחֵר, שְׁאֵלְמָלָא לֹא הִתְרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁמְעוּ כָּל אוֹתוֹ דְּבַר כְּמוֹ בַּתְּחִלָּה, לֹא הָיָה יָכוֹל הָעוֹלָם לְהֵיוֹת חֹרֵב אַחֵר כֶּן, וְהֵם הָיוּ קַיְמִים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

שְׁהָרִי בְּשַׁעַר רֵאשׁוּנָה מֵתוּ. מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁכֶּן צָרִיף, שְׁהָרִי עֵץ הַמָּוֶת גָּרַם. אַחֵר שְׁחִיו וְקָמוּ וְהִתְרַבּוּ וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַכְנִיסָם לְעֵץ הַחַיִּים שְׁעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ עֵץ הַמָּוֶת כְּדֵי לְהֵיוֹת קַיְמִים לְעוֹלָמִים, הִתְרַחֲקוּ וְלֹא רָצוּ, וְאֵז נִחַלֵּשׁ כַּח מֹשֶׁה עֲלֵיהֶם וְנִחַלֵּשׁ כַּח אַחֵר. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי רָצִיתִי לְקַיֵּם אֶתְכֶם בְּמִקוֹם עֲלִיּוֹן וְלִהְדַבֵּק בַּחַיִּים - אִתְּם רָצִיתֶם מְקוֹם שְׁשֻׁרוּיָה הַנִּקְבָּה, וְלִכְּוֹן לָךְ אָמַר לְהֵם וְגו'. כָּל אֶחָד יִלָּךְ לַנִּקְבָּה שְׁלוֹ וְיִתְיַחַד עִמָּה.

וְעַם כָּל דָּא, פִּיּוֹן שִׁיִּשְׂרָאֵל לֹא עָשׂוּ אֲלֵא בְּפִחַד עֲלִיּוֹן שְׁהָיָה עֲלֵיהֶם, לֹא נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לְהֵם וְגו'. מִכָּאֵן לְמַדְנֵנוּ, כָּל מִי שְׁעוֹשֶׂה דְבַר, וְלִבּוֹ וְרָצוֹנוֹ לֹא שֵׁם בְּצַד הַרְעָה, אִף עַל גַּב שְׁהוּא רַע - הוּאִיל וְלֹא עָשָׂה בְּרָצוֹן, לֹא שׁוּרָה עֲלָיו עֲנֵשׁ, וְלֹא כְּאֵדָם אַחֵר, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא דָן אוֹתוֹ לְרַע.

וְאִתָּה פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. מִכָּאֵן נִפְרַד מִכָּל וְכָל מְאֻשְׁתּוֹ, וְנִדְבַק וְעָלָה בְּמִקוֹם אַחֵר שֶׁל הַזְּכָר, וְלֹא בְּנִקְבָּה. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, נִבְיֵא הָאֲמַת, שְׁזָכָה לְדַרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, מַה שְׁלֹא זָכָה אָדָם אַחֵר לְעוֹלָמִים. וְעַל זֶה

וּבְגִין כֶּן, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ, לֹא בְּעִינָן בְּתוֹקְפָא עֲלָאָה דְלְעִילָא, אֲלֵא מֵאִתְרַ דְּנוֹקְבָא וְלֹא יִתֵּר, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ וְגו'. אָמַר מֹשֶׁה וְדַאי חֲלַשְׁתוֹן חִילָא דִּילִי, חֲלַשְׁתוֹן חִילָא אַחְרָא, דְאֵלְמָלָא לֹא אִתְרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׁמְעוֹן כָּל (דף רס"א ע"ב) הֵיכִי מְלָה כַּד בְּקַדְמִיתָא, לֹא הָוָה יָכִיל עֲלֵמָא לְמַהוּי חֹרֵיב לְבַתֵּר, וְאֵינוֹן הָווּ קַיְיִמִין לְדַרְי דְרִין.

דְּהָא בְּשַׁעַתָּא קְדַמִּיתָא מִיתוּ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָכִי אֲצַטְרִיף, דְּהָא אֵילְנָא דְמוֹתָא גָרִים. לְבַתֵּר דְּחִיו וְקָמוּ וְקָא סָגוּ, וּבְעָא קְדָשָׁא בְרִיף הוּא לְאֵעֲלָא לֹוֹן לְאֵילְנָא דְחַיִּי, דְקָאִים עַל הַהוּא אֵילְנָא דְמוֹתָא, בְּגִין לְמַהוּי קַיְיִמִין לְעֵלְמִין, אִתְרַחֲקוּ וְלֹא בְּעוֹן, כְּדִין אִתְחַלַּשׁ חִילָא דְמֹשֶׁה עֲלֵיהוּ, וְאִתְחַלַּשׁ חִילָא אַחְרָא. אָמַר קְדָשָׁא בְרִיף הוּא, אֲנָא בְּעִינָא לְקַיְיִמָא לְכוּ בְּאַתֵּר עֲלָאָה, וְלֹאִתְדַבְּקָא בַּחַיִּים, אִתּוֹן בְּעִיתוֹן אִתֵּר דְּנוֹקְבָא שְׂרִיא. וּבְגִין כֶּן, לָךְ אָמַר לְהֵם וְגו'. כָּל חַד יִהְיֶה לְנוֹקְבִיָּה, וְיִתְיַחַד בָּהּ.

וְעַם כָּל דָּא, פִּיּוֹן דִּישְׂרָאֵל לֹא עָבְדוּ, אֲלֵא בְּדַחֲלוֹ עֲלָאָה דְהָוָה עֲלֵיהוּ, לֹא אִתְמַר עֲלֵיהוּ, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לְהֵם וְגו'. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאֵן דְּעָבִיד מְלָה, וְלִבָּא וְרַעוּתִיָּה לֹא שְׁוִי לְסַטְרָא בִישָׁא, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בִישׁ, הוּאִיל וְלֹא עָבִיד בְּרַעוּתָא, עוֹנָשָׁא לֹא שְׂרִיא עֲלֵיהּ. וְלֹא כְּבַר נֶשׂ אַחְרָא. וְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא לֹא דַאִין לִיָּה לְבִישׁ.

וְאִתָּה פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. (דברים ה) מְהֵכָא, אִתְפָּרַשׁ מִכָּל וְכָל, מְאִתְתִּיָּה, וְאִתְדַבֵּק וְאִסְתַּלַּק בְּאַתֵּר אַחְרָא דְדְכוּרָא, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. זְכָאָה חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה נִבְיֵאָה מְהֵימְנָא, דְזָכָה לְדַרְגִין עֲלֵאִין, מַה דְלֹא זָכָה בַר נֶשׂ אַחְרָא לְעֵלְמִין.